

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

P8_TA(2015)0233

Niedawne doniesienia o przypadkach korupcji na wysokim szczeblu w Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 czerwca 2015 r. w sprawie niedawno ujawnionych przypadków poważnej korupcji w FIFA (2015/2730(RSP))**

(2016/C 407/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 3 lutego 2014 r. w sprawie zwalczania korupcji w UE (COM(2014)0038),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 czerwca 2011 r. pt. „Zwalczanie korupcji w UE” (COM(2011)0308),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 stycznia 2011 r. pt. „Rozwijanie europejskiego wymiaru sportu” (COM(2011)0012),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie europejskiego wymiaru sportu ⁽²⁾,
- uwzględniając białą księgę Komisji z dnia 11 lipca 2007 r. na temat sportu (COM(2007)0391),
- uwzględniając rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu na lata 2014–2017;
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie ustawiania wyników meczów i korupcji w sporcie ⁽³⁾,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie reformy zarządzania rozgrywkami piłki nożnej,
- uwzględniając nowy program dotyczący sportu w ramach programu Erasmus+, a w szczególności jego cel, którym jest zwalczanie transgranicznych zagrożeń dla uczciwości sportu, takich jak doping, ustawianie wyników meczów i agresja, a także wszelkie formy nietolerancji i dyskryminacji, oraz promowanie i wspieranie dobrego zarządzania w sporcie,
- uwzględniając program sztokholmski zatytułowany „Otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli”,
- uwzględniając art. 2 statutu FIFA, w którym wśród celów FIFA wymieniono: „promowanie uczciwości, etyki i zasad fair play z myślą o zapobieganiu wszelkim metodom lub praktykom, takim jak korupcja, doping lub manipulowanie wynikami meczów, które mogą podważać uczciwość meczów, zawodów, zawodników, działaczy i członków lub prowadzić do nadużyć w rozgrywkach piłki nożnej”,
- uwzględniając raport Michaela Garcii dotyczący kontrowersyjnego procesu wyboru gospodarzy Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej w latach 2018 i 2022, którego publikację FIFA zapowiedziała na grudzień 2014 r.,
- uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.⁽²⁾ Dz.U. C 239 E z 20.8.2013, s. 46.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0098.

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

- A. mając na uwadze, że dnia 27 maja 2015 r. władze szwajcarskie aresztowały w Zurychu 14 działaczy FIFA, w tym wiceprzewodniczącego federacji; mając na uwadze, że do zatrzymania doszło na wniosek Departamentu Sprawiedliwości USA w oparciu o zarzuty prania pieniędzy, wymuszenia, oszustwa i przekupstwa na kwotę przekraczającą 150 mln USD;
- B. mając na uwadze, że władze szwajcarskie i amerykańskie wszczęły także odrębne dochodzenie w sprawie okoliczności przyznania Rosji i Katarowi organizacji Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej odpowiednio w 2018 i 2022 r.;
- C. mając na uwadze, że FIFA przez wiele lat była organizacją prowadzącą nierozliczaną, nieprzejrzystą i notorycznie korupcyjną działalność; mając na uwadze, że niedawne aresztowania potwierdzają, że oszustwa oraz korupcja w FIFA mają charakter systemowy, powszechny i długotrwały oraz że nie mamy tu do czynienia z pojedynczymi przypadkami nieprawidłowości, jak twierdził były przewodniczący FIFA Joseph Blatter;
- D. mając na uwadze, że mimo tych aresztowań i zarzutów wobec wysokich rangą działaczy FIFA oraz mimo kryzysu, jaki ogarnął tę organizację, Joseph Blatter został w dniu 29 maja 2015 r. ponownie wybrany przewodniczącym FIFA na piątą kadencję; mając na uwadze, że ponowny wybór Josepha Blattera na przewodniczącego oraz decyzja o nieujawnianiu wyników raportu Garcii dotyczącego okoliczności wyboru Rosji i Kataru na organizatorów Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej w 2018 i 2022 r. pokazują, że FIFA działała w nieodpowiedzialny i niekontrolowany sposób oraz nie była skłonna do reform ani do wprowadzenia zmian koniecznych do poprawy zarządzania futbolem międzynarodowym;
- E. mając na uwadze, że rezygnacja Josepha Blattera oraz zatrzymanie działaczy FIFA stworzyły warunki dla radykalnych reform w strukturach i praktykach FIFA w celu poprawy zarządzania i zwalczania korupcji w tej organizacji, co musi nastąpić w trybie pilnym;
- F. mając na uwadze, że uczciwość organizacji sportowych ma ogromne znaczenie, ponieważ sport – zarówno zawodowy, jak i amatorski – odgrywa kluczową rolę w światowym szerzeniu pokoju oraz przestrzeganiu praw człowieka i solidarności, przynosi społeczeństwu korzyści zdrowotne i ekonomiczne oraz odgrywa zasadniczą rolę w podkreśleniu podstawowych wartości edukacyjnych i kulturowych, a także w promowaniu integracji społecznej;
- G. mając na uwadze, że w swoim oświadczeniu z dnia 3 czerwca 2015 r. komisarz UE do spraw edukacji, kultury, młodzieży i sportu Tibor Navracsics potępił ostatnie wydarzenia w FIFA oraz wezwał do przywrócenia zaufania i ustanowienia trwałego systemu dobrego zarządzania w FIFA;
- H. mając na uwadze, że Komisja i Rada uznały potrzebę partnerstwa między organami zarządzającymi rozgrywkami piłki nożnej a organami publicznymi w celu dobrego zarządzania tą dyscypliną, które uwzględnią samoregulacyjny charakter sportu zawodowego oraz doprowadziło do zorganizowanego dialogu na temat sportu;
- I. mając na uwadze, że przejrzystość, rozliczalność i demokracja – innymi słowy: dobre zarządzanie – w organizacjach sportowych są warunkiem wstępnym takiej samoregulacji, a dla środowiska sportowego skutecznego uniemożliwiania i zwalczania oszustw i korupcji w sporcie na szczeblu strukturalnym;
- J. mając na uwadze, że Parlament wezwał organy zarządzające rozgrywkami piłki nożnej do zapewnienia większej demokracji, przejrzystości, legalności, rozliczalności (tj. przeprowadzenia kontroli finansowej przez niezależną instytucję audytową) i dobrego zarządzania, a także wezwał Komisję do przedstawienia wytycznych dotyczących sposobów wspierania uzasadnionej i odpowiedniej samoregulacji;
- K. mając na uwadze, że w razie braku pilnej i właściwej reakcji korupcja może w dalszym ciągu podważać zaufanie do instytucji sportowych i zagrażać uczciwości sportu w ogóle;
- L. mając na uwadze, że walka z korupcją jest jednym z priorytetów programu sztokholmskiego, który stanowi podstawę działań Komisji w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych;
- M. mając na uwadze, że sport stanowi także potężny i szybko rozwijający się sektor gospodarki UE oraz w znacznym stopniu przyczynia się do wzrostu i zatrudnienia, przynosząc wartość dodaną i skutki dla zatrudnienia przekraczające średnie stopy wzrostu;

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

1. potępia skandaliczną korupcję o charakterze systemowym, którą wykryto w FIFA, i zaznacza, że zarzuty te nie są dla niego wielkim zaskoczeniem;
2. wzywa organizacje sportowe, państwa członkowskie i UE, aby w pełni współpracowały w ramach trwających i przyszłych dochodzeń w sprawie zarzutów korupcyjnych wobec FIFA;
3. podkreśla ogromne znaczenie prowadzonego przez szwajcarskie i amerykańskie organy sądowe dochodzenia w sprawie decyzji Komitetu Wykonawczego FIFA o przyznaniu praw do organizacji Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej w latach 1998, 2010, 2018 i 2022 odpowiednio Francji, Republice Południowej Afryki, Rosji i Katarowi;
4. podkreśla, że należy zadbać o to, by konsekwencją śledztwa w sprawie praktyk korupcyjnych w FIFA było w uzasadnionych przypadkach zdymisjonowanie wszystkich działaczy uczestniczących w matactwach finansowych oraz rewizja decyzji wynikających z działalności korupcyjnej lub przestępczej; wzywa UE do uważnego monitorowania tego procesu oraz zapewnienia niezbędnych warunków dla niezależnego dochodzenia zewnętrznego; z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie szefa Komisji Audytu i Zgodności FIFA, zgodnie z którym decyzje o przyznaniu praw do organizacji Mistrzostw Świata w latach 2018 i 2022 można unieważnić, jeżeli pojawią się dowody, że zostały one podjęte w wyniku działalności korupcyjnej;
5. potępia FIFA za to, iż wbrew swoim zapowiedziom, że w grudniu 2014 r. ujawni w pełni raport Garcii, do tej pory tego nie uczyniła, i wzywa FIFA do natychmiastowej publikacji tego raportu;
6. podkreśla znaczenie jasnych i przejrzystych przepisów dotyczących przyznawania praw do organizacji Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej oraz zapewnienia odpowiedniego systemu informowania i nadzoru, aby zagwarantować równość między krajami ubiegającymi się o organizację tej imprezy oraz zadbać o to, by ostateczna decyzja była motywowana wyłącznie wartością merytoryczną przedstawionych projektów;
7. wzywa wszystkie międzynarodowe organizacje sportowe do zadbania o to, by każdy kraj ubiegający się o organizację dużej imprezy sportowej zobowiązywał się – we wszystkich działaniach związanych z organizacją i przebiegiem imprezy – do przestrzegania standardów międzynarodowych w zakresie praw podstawowych;
8. wyraża zaniepokojenie sytuacją pracowników migrujących budujących infrastrukturę na Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej w 2022 r. w Katarze, w szczególności systemem kafala, który wiąże się z pracą przymusową, niebezpiecznymi warunkami pracy, zmuszaniem do pracy w ekstremalnym upale przez sześć dni w tygodniu oraz zmuszaniem do mieszkania w przeludnionych i zaniedbanych obozach dla robotników; wzywa Katar do ratyfikacji Międzynarodowej konwencji ONZ o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin, do uchwalenia odnośnego prawodawstwa oraz do egzekwowania podstawowych praw pracowniczych;
9. podkreśla, że korupcja i pranie pieniędzy są ze sobą ściśle powiązane, a w wielu państwach członkowskich dochodziło do ustawiania wyników meczów i innych przestępstw finansowych, które były często związane z organizacjami przestępczymi działającymi na skalę międzynarodową;
10. pochwała dziennikarzy śledczych, którzy wyrażali poważny niepokój korupcją w FIFA oraz nieprawidłowościami w procedurze przyznawania praw do organizacji Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej; w związku z tym wzywa wszystkie organizacje sportowe do ustanowienia skutecznych ram regulacyjnych w celu ułatwienia zgłaszania przypadków naruszenia oraz ochrony osób, które zgłaszają takie naruszenia;
11. przypomina swój głoszony od dawna pogląd, że w FIFA panuje głęboko zakorzeniona, szalejąca korupcja o charakterze systemowym, i uważa, że federacja poważnie osłabiła wiarę w uczciwość światowego futbolu, co będzie miało szkodliwy wpływ na całe środowisko piłkarskie, od czołówki zawodowej piłki nożnej po kluby amatorskie;
12. zdecydowanie podkreśla, że piłka nożna, będąca najbardziej popularną dyscypliną sportu na świecie, nie może zostać skażona tą kulturą korupcji i należy ją chronić, a nie stygmatyzować wskutek bieżących wydarzeń w FIFA;
13. podkreśla niezmiernie pozytywne skutki społeczne futbolu i sportu w ogóle w życiu codziennym milionów obywateli, a szczególnie ludzi młodych;
14. z zadowoleniem przyjmuje rezygnację Josepha Blattera z funkcji przewodniczącego FIFA oraz prowadzone obecnie dochodzenie; wzywa Komitet Wykonawczy FIFA do wdrożenia reform strukturalnych, aby zapewnić przejrzystość i rozliczalność, zagwarantować otwarty, zrównoważony i demokratyczny charakter procesu podejmowania decyzji w FIFA, w tym procesu wyboru nowego przewodniczącego, a także wprowadzić politykę zerowej tolerancji wobec korupcji w sporcie;

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

15. wyraża poważne obawy, że wiarygodność FIFA jako organu kierującego światowym futbolem pozostanie osłabiona, a wymagane pilne reformy nie będą mogły się na dobre rozpocząć do momentu powołania nowego kierownictwa, co według przepisów FIFA może nie nastąpić nawet przez kolejne dziewięć miesięcy; dlatego wzywa FIFA, aby w przejrzysty i pluralistyczny sposób dokonała wyboru odpowiedniego tymczasowego przewodniczącego, który zastąpiłby od zaraz Josepha Blattera;

16. przypomina, że dobre zarządzanie w sporcie jest warunkiem autonomii i samorządności organizacji sportowych, zgodnie z zasadami przejrzystości, rozliczalności i demokracji, a także podkreśla konieczność prowadzenia polityki zerowej tolerancji wobec korupcji w sporcie; podkreśla potrzebę odpowiedniej reprezentacji wszystkich zainteresowanych stron w procesie podejmowania decyzji oraz zwraca uwagę, że można wzorować się na najlepszych praktykach stosowanych w innych organizacjach sportowych;

17. wzywa FIFA do podjęcia bezwarunkowego zobowiązania do przeprowadzenia gruntownego przeglądu przeszłych i obecnych decyzji oraz do zapewnienia pełnej przejrzystości, w tym w odniesieniu do wynagrodzenia kadry kierowniczej i wykonawczej, tak aby ustanowić wewnętrzne procedury samoregulacyjne oraz skuteczny mechanizm wykrywania nieprawidłowości, prowadzenia dochodzeń i nakładania sankcji;

18. uważa, że przegląd ten powinien obejmować statut FIFA, jej strukturę, kodeksy postępowania oraz praktyki i strategię działania, wprowadzenie ograniczenia liczby kadencji oraz niezależnej weryfikacji członków Komitetu Wykonawczego, w tym przewodniczącego, a także całkowicie niezależny zewnętrzny audyt finansowy, który oceni wiarygodność sprawozdań finansowych federacji;

19. wzywa FIFA do wprowadzenia surowych standardów etycznych i kodeksu postępowania dla dyrektorów i Komitetu Wykonawczego, nadzorowanych przez niezależny organ monitorujący;

20. wzywa wszystkie federacje sportowe do zobowiązania się do stosowania dobrych praktyk zarządczych i zwiększenia przejrzystości w celu zmniejszenia ryzyka podatności na korupcję; w związku z tym zaleca zwracanie większej uwagi na równowagę płci przy powoływaniu członków zarządów i komitetów wykonawczych wszystkich organizacji, aby przypomnieć, że sport, a w szczególności piłka nożna, nie stanowi zamkniętej domeny mężczyzn; uważa, że większa otwartość zaowocowałaby wzrostem przejrzystości;

21. wzywa wszystkich sponsorów i nadawców związanych umową z FIFA, aby domagali się reform w FIFA i wspierali te reformy poprzez publiczne opowiedzenie się przeciwko korupcji w sporcie oraz aby poparli swoje słowa działaniami polegającymi na wywieraniu nieustannej presji na federację;

22. zwraca się do UEFA i krajowych federacji piłkarskich, aby zintensyfikowały wysiłki w celu wprowadzenia w FIFA do końca 2016 r. podstawowych reform, a w szczególności zaleceń zawartych w niniejszej rezolucji, zarówno w sposób bezpośredni, jak i za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Komitecie Wykonawczym FIFA i krajowych związkach piłki nożnej;

23. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zintensyfikowały prace i działania w zakresie dobrego zarządzania i uczyniły je priorytetem w unijnym planie działań w dziedzinie sportu, a także aby zadbały o pełny udział krajowych związków sportowych w działaniach na rzecz poprawy zarządzania na szczeblu europejskim i międzynarodowym;

24. wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi oraz Interpolem, Europolem i Eurojustem podjęła wszelkie odpowiednie działania, w tym skuteczne działania egzekucyjne, w celu zbadania wszelkich sygnałów dotyczących korupcji wśród działaczy FIFA oraz krajowych federacji piłkarskich na terytorium UE, a także aby zacieśniła współpracę w zakresie egzekwowania prawa europejskiego dzięki wspólnym zespołom śledczym i współpracy między organami ścigania;

25. podkreśla, że z uwagi na ponadnarodowy charakter korupcji w sporcie jej zwalczanie wymaga skuteczniejszej współpracy między wszystkimi zainteresowanymi podmiotami, w tym organami publicznymi, organami ścigania, branżą sportową, zawodnikami i kibicami, przy czym należy kłaść nacisk na działania edukacyjne i prewencyjne w tym zakresie;

26. z zadowoleniem przyjmuje nowy program dotyczący sportu w ramach programu Erasmus+, który wspiera ponadnarodowe projekty edukacyjne na rzecz zwalczania transgranicznych zagrożeń dla uczciwości i etyki w sporcie, takich jak doping, ustawianie wyników meczów i agresja, a także wszelkie formy nietolerancji i dyskryminacji, oraz ma na celu promowanie i wspieranie dobrego zarządzania w sporcie;

27. wzywa państwa członkowskie i federacje sportowe do odpowiedniego informowania i wychowywania sportowców i konsumentów, zaczynając od najmłodszych, na wszystkich szczeblach, zarówno w sporcie amatorskim, jak i zawodowym; zachęca organizacje sportowe do opracowania i prowadzenia kompleksowych programów prewencyjnych i edukacyjnych nakładających jasno określone obowiązki na kluby, ligi i federacje, szczególnie w odniesieniu do nieletnich;

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

28. z zadowoleniem przyjmuje niedawne porozumienie dotyczące czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i popiera proaktywne wykorzystanie wszystkich środków przewidzianych w nowym prawodawstwie w celu zwalczania tego zjawiska; wzywa Komisję do systematycznego monitorowania unijnego prawodawstwa przeciwdziałającego praniu pieniędzy, tak aby umożliwiała ono w wystarczającym stopniu walkę z korupcją oraz zapewniało kontrolę zarejestrowanych w UE federacji sportowych i ich działaczy;
29. domaga się, by walce z korupcją w zarządzie FIFA towarzyszyły jednoznaczne zobowiązania i działania ze strony FIFA, UE, państw członkowskich i innych zainteresowanych stron przeciwko innym przestępstwom, w które uwikłane są organizacje sportowe, w szczególności ustawianiu wyników meczów, które to przestępstwa są często powiązane z przestępczością zorganizowaną o zasięgu międzynarodowym;
30. podkreśla, że wszelkie przyszłe reformy w sporcie zawodowym, a zwłaszcza w piłce nożnej, muszą wprowadzać przepisy chroniące prawa zawodników, trenerów i drużyn; w tym kontekście podkreśla znaczenie kwestii praw własności osób trzecich do zawodników w sporcie europejskim;
31. popiera apel inicjatywy „New FIFA Now” o ustanowienie niezależnej pozarządowej komisji ds. reformy FIFA, nadzorowanej przez niezależny organ międzynarodowy;
32. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej (FIFA), Europejskiej Federacji Piłki Nożnej (UEFA), krajowym federacjom piłki nożnej, Stowarzyszeniu Europejskich Zawodowych Lig Piłki Nożnej (EPFL), Europejskiemu Stowarzyszeniu Klubów (ECA) oraz Międzynarodowej Federacji Związków Zawodowych Piłkarzy (FIFPro).
-